

คำหมายอากาศเพื่อการเกษตรในช่วงฤดูหนาว

ระหว่างเดือน ตุลาคม พ.ศ. 2561 – กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2562

กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

ออกประกาศวันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2561

สภาวะอากาศทั่วไป

- บริเวณประเทศไทยตอนบนฤดูหนาวจะเริ่มต้นประมาณกลางเดือนตุลาคม 2561 และจะสิ้นสุดประมาณกลางเดือนกุมภาพันธ์ 2562 ซึ่งใกล้เคียงค่าเฉลี่ยปกติ
- อุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ยบริเวณประเทศไทยตอนบนประมาณ $20-21^{\circ}\text{C}$. สูงกว่าค่าปกติ $0.1-1.1^{\circ}\text{C}$. (ค่าปกติ 19.9°C .) และจะมีอากาศหนาวเย็นใกล้เคียงกับปีที่ผ่านมา(อุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ยปีที่ผ่านมา 20.6°C .) สำหรับอุณหภูมิต่ำที่สุดประมาณ $6-7^{\circ}\text{C}$. จะอยู่บริเวณตอนบนของทั้งภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ส่วนอุณหภูมิต่ำที่สุดของกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ประมาณ $15-16^{\circ}\text{C}$.
- ช่วงเวลาที่มีอากาศหนาวเย็นที่สุดจะเริ่มประมาณครึ่งหลังของเดือนธันวาคม 2561 ถึงปลายเดือนมกราคม 2562
- บริเวณเทือกเขา ยอดดอยและยอดภู จะมีอากาศหนาวถึงหนาวจัดและมักมีน้ำค้างแข็งเกิดขึ้นได้บ่อยครั้ง
- ส่วนบริเวณภาคใต้ จะมีอากาศเย็นบางแห่งในบางวันส่วนมากตอนบนของภาค และยังคงมีฝนตกชุกหนาแน่นทางฝั่งตะวันออกของภาคตั้งแต่จังหวัดชุมพรลงไป โดยเฉพาะในช่วงเดือนพฤศจิกายนและธันวาคม กับมีฝนตกหนักหลายพื้นที่และหนักมากบางแห่ง ซึ่งจะทำให้เกิดสภาวะน้ำท่วมฉับพลัน น้ำป่าไหลหลาก รวมทั้งน้ำล้นตลิ่งได้ในบางพื้นที่ สำหรับคลื่นลมในทะเลอ่าวไทยจะมีกำลังแรงเป็นระยะๆ บางช่วงมีคลื่นสูง 2-4 เมตร ส่วนทะเลอันดามันมีคลื่นสูง 1-2 เมตร

คำหมายลักษณะอากาศ

ประเทศไทยตอนบน (ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลางและภาคตะวันออก)

ช่วงครึ่งหลังของเดือนตุลาคมถึงปลายเดือนพฤศจิกายน บริเวณภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือจะมีอากาศเย็นเกือบทั่วทั้งกับมีอากาศหนาวบางแห่งในบางวัน ส่วนบริเวณภาคกลางและภาคตะวันออกจะมีอากาศเย็นในหลายพื้นที่ สำหรับปริมาณและการกระจายของฝนจะลดลง โดยจะมีฝนฟ้าคะนอง 10-20 เปอร์เซ็นต์ของพื้นที่ และอาจลมกระโชกแรงในบางแห่ง เนื่องจากบริเวณความกดอากาศสูงจากประเทศจีนจะแผ่ลงมาปกคลุมภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นระยะๆ โดยมีกำลังปานกลางเป็นส่วนใหญ่ ประกอบกับมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือจะพัดปกคลุมประเทศไทยตอนบนเกือบตลอดช่วง

ต้นเดือนธันวาคมจนถึงปลายเดือนมกราคม อากาศจะหนาวเย็นลงอีก ภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือจะมีอากาศหนาวเย็นทั่วไป กับมีอากาศหนาวจัดบางแห่งในบางวันทางตอนบนของภาค สำหรับบริเวณยอดดอย ยอดภู รวมทั้งเทือกเขาจะมีอากาศหนาวถึงหนาวจัด กับมีน้ำค้างแข็งเกิดขึ้นได้ในบางช่วง

ส่วนภาคกลางและภาคตะวันออกจะมีอากาศเย็นเกือบทั่วไป กับมีอากาศหนาวหลายพื้นที่ในบางช่วง ส่วนมากตอนบนของภาค เนื่องจากบริเวณความกดอากาศสูงจากประเทศจีนยังคงแผ่เสริมลงมาปกคลุมประเทศไทยเป็นระยะๆ และต่อเนื่อง โดยจะมีกำลังค่อนข้างแรงเป็นส่วนใหญ่ ประกอบกับมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือยังคงพัดปกคลุมประเทศไทย

ต้นเดือนกุมภาพันธ์ถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ ลักษณะอากาศจะแปรปรวน โดยอากาศจะเริ่มอุ่นขึ้น และจะมีอากาศร้อนหลายพื้นที่ในตอนกลางวัน กับมีหมอกหนาหลายพื้นที่ แต่บริเวณภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือยังคงมีอากาศหนาวเย็นในตอนเช้า เนื่องจาก บริเวณความกดอากาศสูงจากประเทศจีนที่แผ่ลงมาปกคลุมประเทศไทยตอนบนจะมีกำลังอ่อนลง

ภาคใต้

ช่วงในช่วงครึ่งหลังของเดือนตุลาคมถึงกลางเดือนมกราคม ยังคงมีฝนตกชุกหนาแน่น โดยเฉพาะฝั่งตะวันออกตั้งแต่จังหวัดชุมพรลงไป จะมีฝนฟ้าคะนอง 60-80 เปอร์เซ็นต์ของพื้นที่ กับมีฝนตกหนักหลายพื้นที่และหนักมากในบางแห่ง ซึ่งจะทำให้เกิดสภาวะน้ำท่วมฉับพลัน น้ำป่าไหลหลาก และน้ำล้นตลิ่งในบางแห่ง สำหรับคลื่นลมทะเลอ่าวไทยจะมีกำลังแรงเป็นระยะๆ ในบางช่วงจะมีคลื่นสูง 2-4 เมตร ส่วนทะเลอันดามันจะมีคลื่นสูง 1-2 เมตร เนื่องจาก มรสุมตะวันออกเฉียงเหนือจะพัดปกคลุมอ่าวไทยและภาคใต้ โดยจะมีกำลังแรงเป็นระยะๆ โดยเฉพาะในช่วงเดือนพฤศจิกายนและธันวาคม ประกอบกับ ในบางช่วงจะมีร่องมรสุมพาดผ่านภาคใต้ตอนบน ภาคใต้ตอนกลาง และภาคใต้ตอนล่าง ช่วงเดือนตุลาคม พฤศจิกายน และธันวาคม ตามลำดับ นอกจากนี้ ในบางช่วงยังมีหย่อมความกดอากาศต่ำกำลังแรงหรือพายุหมุนเขตร้อน เคลื่อนตัวเข้ามาใกล้หรือเคลื่อนผ่านภาคใต้

ครึ่งหลังของเดือนมกราคมจนถึงประมาณกลางเดือนกุมภาพันธ์ ปริมาณและการกระจายของฝนจะลดลง เนื่องจากมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือที่พัดปกคลุมอ่าวไทยและภาคใต้จะมีกำลังอ่อนลง และจะเปลี่ยนเป็นลมตะวันออกเฉียงใต้พัดปกคลุมแทน

รายละเอียดตามภาคต่างๆ

ภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ช่วงครึ่งหลังของเดือนตุลาคมถึงปลายเดือนพฤศจิกายน จะมีอากาศเย็นเกือบทั่วไป กับมีอากาศหนาวบางแห่งในบางวัน ส่วนมากตอนบนของภาค กับมีหมอกในตอนเช้า โดยจะมีฝนฟ้าคะนองร้อยละ 10 - 20 ของพื้นที่ และอาจลมกระโชกแรงบางแห่งในบางวัน

ต้นเดือนธันวาคมถึงปลายเดือนมกราคม อากาศจะหนาวเย็นลงอีก โดยจะมีอากาศหนาวเย็นทั่วไป และมีอากาศหนาวจัดบางแห่งในบางวันทางตอนบนของภาค บริเวณจังหวัดแม่ฮ่องสอน เชียงราย พะเยา น่าน เลย สกลนครและนครพนม กับมีหมอกหนาหลายพื้นที่ในบางช่วง สำหรับบริเวณยอดดอย ยอดภู รวมทั้งเทือกเขาจะมีอากาศหนาวถึงหนาวจัด และเกิดน้ำค้างแข็งขึ้นได้ในบางช่วง

ส่วนในช่วงต้นเดือนกุมภาพันธ์ถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ ลักษณะอากาศจะแปรปรวน โดยอากาศจะเริ่มอุ่นขึ้น และจะมีอากาศร้อนหลายพื้นที่ในตอนกลางวัน กับมีหมอกหนาหลายพื้นที่ แต่ยังคงมีอากาศหนาวเย็นในตอนเช้า

ภาคกลางและภาคตะวันออก

ช่วงครึ่งหลังของเดือนตุลาคมถึงปลายเดือนพฤศจิกายน จะมีอากาศเย็นหลายพื้นที่ โดยเฉพาะตอนบนของภาค กับมีหมอกในตอนเช้า โดยจะมีฝนฟ้าคะนองร้อยละ 10-20 ของพื้นที่ และอาจลมกระโชกแรงบางแห่งในบางวัน

ต้นเดือนธันวาคมถึงปลายเดือนมกราคม จะมีอากาศเย็นเกือบทั่วไป กับมีอากาศหนาวหลายพื้นที่ในบางช่วง โดยเฉพาะตอนบนของภาคและบริเวณเทือกเขา กับจะมีหมอกหนาหลายพื้นที่ในบางช่วง

ส่วนในช่วงต้นเดือนกุมภาพันธ์ถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ ลักษณะอากาศจะแปรปรวน โดยอากาศจะเริ่มอุ่นขึ้น และจะมีอากาศร้อนหลายพื้นที่ในตอนกลางวัน กับมีหมอกหนาหลายพื้นที่ในบางช่วง แต่สำหรับทางตอนบนของภาคและบริเวณเทือกเขายังคงมีอากาศเย็นในตอนเช้า

ภาคใต้ฝั่งตะวันออก (ฝั่งอ่าวไทย)

ช่วงครึ่งหลังของเดือนตุลาคมถึงกลางเดือนมกราคม จะมีฝนตกชุกหนาแน่น โดยเฉพาะตั้งแต่จังหวัดชุมพรลงไป จะมีฝนฟ้าคะนองร้อยละ 60-80 ของพื้นที่ กับมีฝนตกหนักหลายพื้นที่และหนักมากในบางแห่ง ซึ่งจะทำให้เกิดสภาวะน้ำท่วมฉับพลัน น้ำป่าไหลหลาก และน้ำล้นตลิ่งได้ในบางแห่ง สำหรับคลื่นลมจะมีกำลังแรงจะมีคลื่นสูง 2-4 เมตรในบางช่วง

ปลายเดือนมกราคมถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ ปริมาณและการกระจายของฝนจะลดลง แต่ทางตอนล่างของภาคยังคงมีฝนร้อยละ 30-40 ของพื้นที่ กับมีฝนหนักบางแห่งในบางวัน

ภาคใต้ฝั่งตะวันตก (ฝั่งทะเลอันดามัน)

ช่วงครึ่งหลังของเดือนตุลาคมถึงปลายเดือนพฤศจิกายน จะมีฝนฟ้าคะนองร้อยละ 40-60 ของพื้นที่ กับมีฝนหนักบางแห่ง สำหรับคลื่นลมในทะเลอันดามันจะมีคลื่นสูง 1-2 เมตร

ต้นเดือนธันวาคมถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ ปริมาณและการกระจายของฝนจะลดลง โดยจะมีฝนร้อยละ 10-20 ของพื้นที่

คาดหมายอุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย(องศาเซลเซียส)ตามภาคต่างๆช่วงฤดูหนาวปี พ.ศ.2561

ภาค	พฤศจิกายน 2561	ธันวาคม 2561	มกราคม 2562	1-15 กุมภาพันธ์ 62	16-28 กุมภาพันธ์ 62
เหนือ	ตอนบน 18-20 ตอนล่าง 20-22	ตอนบน 14-16 ตอนล่าง 16-18	ตอนบน 14-16 ตอนล่าง 16-18	ตอนบน 15-17 ตอนล่าง 17-19	ตอนบน 17-19 ตอนล่าง 19-21
ตะวันออก/เหนือ	ตอนบน 19-21 ตอนล่าง 21-23	ตอนบน 16-18 ตอนล่าง 18-20	ตอนบน 16-18 ตอนล่าง 18-20	ตอนบน 16-18 ตอนล่าง 18-20	ตอนบน 18-20 ตอนล่าง 20-22
กลาง	22-24	20-22	20-22	22-24	23-25
ตะวันออก	23-25	21-23	21-23	22-24	23-25
ใต้ฝั่งตะวันออก	23-25	22-24	21-23	22-24	22-24
ใต้ฝั่งตะวันตก	23-25	22-24	22-24	22-24	22-24

คาดหมายปริมาณฝน(มิลลิเมตร)และการกระจายของฝน(%ของพื้นที่) ช่วงฤดูหนาวปี พ.ศ.2561

ภาค	ธันวาคม 2561	มกราคม 2562	1-15 กุมภาพันธ์ 62	16-28 กุมภาพันธ์ 62
เหนือ	มีฝน 10-20%	มีฝนเล็กน้อยบางแห่ง	มีฝนเล็กน้อยบางแห่ง	มีฝนเล็กน้อยบางแห่ง
ตะวันออก/เหนือ	มีฝน 10-20%	มีฝนเล็กน้อยบางแห่ง	มีฝนเล็กน้อยบางแห่ง	มีฝนเล็กน้อยบางแห่ง
กลาง	มีฝน 10-20%	มีฝนเล็กน้อยบางแห่ง	มีฝนเล็กน้อยบางแห่ง	มีฝนเล็กน้อยบางแห่ง
ตะวันออก	มีฝน 20-30%	มีฝนเล็กน้อยบางแห่ง	มีฝน10%	มีฝน10%
ใต้ฝั่งตะวันออก	มีฝนฟ้าคะนอง 60-80% ฝนหนักถึงหนักมาก ตั้งแต่จังหวัดชุมพรลงไป	ฝนฟ้าคะนอง 60-80% ฝนหนักถึงหนักมาก ตั้งแต่ จ.สุราษฎร์ธานีลงไป	มีฝน 30-40% ฝนหนัก ตอนล่างของภาค	มีฝน 10-20% ตอนล่างของภาค
ใต้ฝั่งตะวันตก	ฝนฟ้าคะนอง 40-60% ฝนตกหนัก	มีฝน 20-30%	มีฝน 10 - 20%	มีฝน 10%

หมายเหตุ

เกณฑ์ปริมาณฝน

ปริมาณฝน (มม.)

ฝนเล็กน้อย

0.1-10.0

ฝนปานกลาง

10.1-35.0

ฝนหนัก

35.1- 90.0

ฝนหนักมาก

> 90.0

ข้อควรระวัง

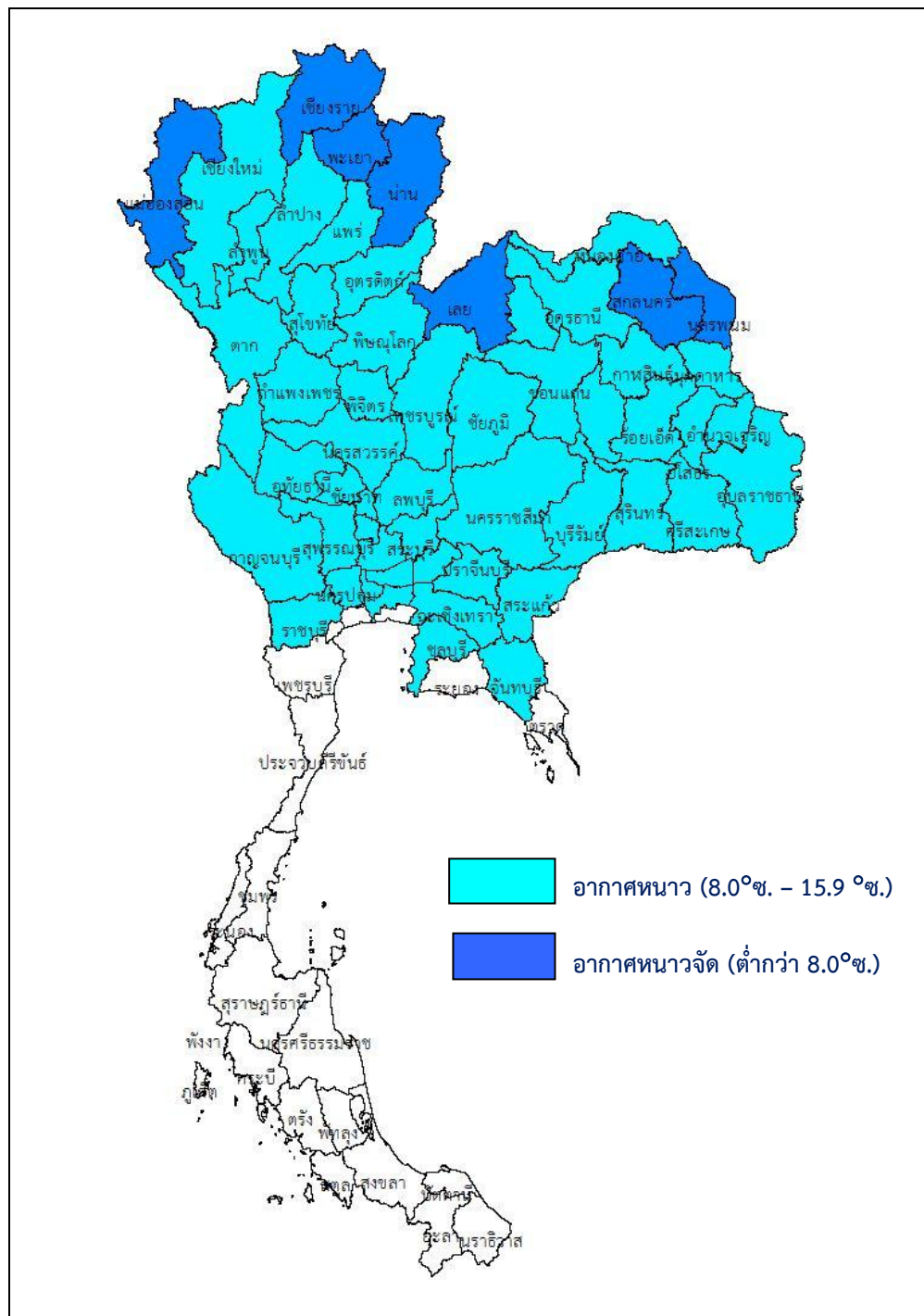
1. ช่วงเดือนตุลาคม บริเวณภาคกลาง ภาคตะวันออกและภาคใต้ตอนบนจะมีฝนตกต่อเนื่อง ประกอบกับในบางช่วงจะมีน้ำทะเลหนุนสูง ซึ่งจะส่งผลให้เกิดน้ำท่วมและน้ำล้นตลิ่งได้ในบางพื้นที่

2. ในช่วงเดือนพฤศจิกายนและธันวาคม มักมีหย่อมความกดอากาศต่ำกำลังแรงก่อตัวขึ้นในทะเลจีนใต้ตอนล่าง แล้วทวีกำลังแรงขึ้นเป็นพายุหมุนเขตร้อน และมีโอกาสสูงที่จะเคลื่อนตัวเข้ามาใกล้ หรือเคลื่อนผ่านอ่าวไทยเข้าสู่ภาคใต้ ทำให้บริเวณภาคใต้มีฝนตกเป็นบริเวณกว้าง กับมีฝนตกหนักถึงหนักมากหลายพื้นที่ รวมทั้งคลื่นลมบริเวณอ่าวไทยจะมีกำลังแรงและอาจมีคลื่นซัดฝั่ง ความสูงของคลื่น 2-4 เมตร จึงควรติดตามข่าวพยากรณ์อากาศของกรมอุตุนิยมวิทยาอย่างใกล้ชิด

3. ในเดือนธันวาคมและมกราคม บริเวณยอดดอยและยอดภูมักจะเกิดน้ำค้างแข็งขึ้นได้ กับจะมีหมอกหนาเกิดขึ้นในหลายพื้นที่ โดยเฉพาะในภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จึงควรระมัดระวังการเกิดอุบัติเหตุจากการใช้ยานพาหนะไว้ด้วย

4. ในช่วงเดือนมกราคมและกุมภาพันธ์ อาจมีคลื่นกระแสลมตะวันตก เคลื่อนตัวจากประเทศเมียนมาผ่านประเทศไทยตอนบนซึ่งจะทำให้ช่วงดังกล่าวเกิดฝนฟ้าคะนอง ลมกระโชกแรงและอาจมีลูกเห็บตกได้ในบางพื้นที่

บริเวณที่มีโอกาสเกิดอากาศหนาวและหนาวจัดในบางช่วง
เดือนธันวาคม 2561 – มกราคม 2562

ที่มา: ศูนย์ภูมิอากาศ กองพัฒนาอุตุนิยมวิทยา กรมอุตุนิยมวิทยา

สภาวะอากาศที่มีผลกระทบต่อการเกษตรในช่วงฤดูหนาว

ในช่วงฤดูหนาวบริเวณประเทศไทยตอนบนจะเป็นช่วงมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งมรสุมดังกล่าวจะพัดนำความหนาวเย็นจากประเทศจีนมาสู่ประเทศไทยตอนบน ซึ่งจะทำให้บริเวณดังกล่าวมีสภาพอากาศเย็นและแห้ง โดยเฉพาะทางตอนบนของภาคเหนือจะมีความหนาวเย็นต่อเนื่องและยาวนานกว่าทางตอนล่างของภาค สำหรับในช่วงที่บริเวณความกดอากาศสูงแผ่ลงมาปกคลุมบริเวณประเทศไทยตอนบน ซึ่งจะทำให้บริเวณดังกล่าวมีอากาศหนาวเย็น เกษตรกรควรให้ความอบอุ่นแก่ตนเอง อย่างเพียงพอ และดูแลสุขภาพให้แข็งแรง เพื่อป้องกันการเจ็บป่วย โดยเฉพาะโรคที่เกี่ยวกับระบบทางเดินหายใจ ซึ่งในระยะต้นฤดูสภาพอากาศจะแปรปรวน โดยจะมีอากาศเย็นในบางช่วง เกษตรกรควรรักษาสุขภาพให้แข็งแรง เพื่อป้องกันการเจ็บป่วย หากร่างกายปรับตัวไม่ทัน สำหรับปริมาณและการกระจายของฝนจะลดลง เกษตรกรควรวางแผนการใช้น้ำให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยการใช้ให้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อจะได้มีน้ำใช้ทางด้านการเกษตรในช่วงที่มีฝนตกน้อย สำหรับในระยะต้นฤดูความชื้นในดินยังคงมีอยู่เนื่องจากเป็นช่วงเพิ่งผ่านจากฤดูฝนมาใหม่ๆ หากเกษตรกรต้องการปลูกพืชในระยะนี้ก็สามารถทำได้ แต่ควรมีน้ำสำรองให้แก่พืชในระยะเจริญเติบโต โดยเฉพาะในช่วงที่พืชผลดอกออกผลจะเป็นช่วงที่พืชต้องการน้ำมากกว่าช่วงอื่นๆ ถ้าพืชได้รับน้ำไม่เพียงพอจะทำให้ผลผลิตลดลงและด้อยคุณภาพ หากขาดน้ำจะทำให้สูญเสียผลผลิตโดยสิ้นเชิง เนื่องจากสภาพอากาศที่แห้งประกอบกับบางช่วงอาจมีลมแรง เกษตรกรควรระวังและป้องกันการเกิดอัคคีภัย โดยทำแนวกันไฟรอบพื้นที่เพาะปลูก และหลีกเลี่ยงการจุดไฟหากมีความจำเป็นต้องจุดไฟเพื่อใช้งานควรดับให้สนิททุกครั้งหลังจากเสร็จภารกิจแล้ว เพื่อป้องกันไฟลุกลามจนกลายเป็นอัคคีภัย สำหรับพื้นที่การเกษตรที่อยู่นอกเขตชลประทาน เกษตรกรควรเลือกปลูกพืชที่อายุการเก็บเกี่ยวสั้น และใช้น้ำน้อย เพื่อลดความเสี่ยงต่อการขาดน้ำของพืช เนื่องจากปริมาณและการกระจายของฝนจะลดลง สำหรับในบางช่วงอาจมีน้ำค้างแข็งโดยเฉพาะบริเวณเทือกเขาและยอดเขา เกษตรกรควรระวังและป้องกันความเสียหายที่จะเกิดกับพืชผลทางการเกษตร โดยหลีกเลี่ยงการให้น้ำพืชในช่วงเย็น เพราะเมื่อเกิดสภาวะน้ำค้างแข็งจะทำให้ท่อลำเลียงน้ำของพืชเสียหาย และควรคลุมดินด้วยวัสดุสีเข้ม เพื่อรักษาอุณหภูมิดิน

สำหรับภาคใต้ในช่วงมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ลมตะวันออกเฉียงเหนือที่พัดปกคลุมอ่าวไทยจะหอบเอาความชื้นเข้ามาสู่ภาคใต้ ซึ่งทำให้ภาคใต้ฝั่งตะวันออก ซึ่งเป็นด้านรับลมมรสุมดังกล่าว มีปริมาณและการกระจายของฝนมากกว่าทางภาคใต้ฝั่งตะวันตก ประกอบกับมีร่องความกดอากาศต่ำได้เคลื่อนลงมาพัดผ่านภาคใต้ ทำให้บริเวณที่ร่องความกดอากาศต่ำพัดผ่านมีฝนตกหนักถึงหนักมากได้บางพื้นที่ เกษตรกรควรระวังอันตรายและป้องกันความเสียหายจากสภาวะ น้ำท่วมฉับพลัน น้ำป่าไหลหลาก และน้ำล้นตลิ่ง โดยขุดลอกคูคลองและทางระบายน้ำอย่าให้ตันขึ้น ตลอดจนสันดอนปากแม่น้ำ ให้น้ำสามารถไหลได้สะดวก เพื่อป้องกันน้ำท่วมพื้นที่เพาะปลูก อาคารบ้านเรือน และโรงเก็บพืชผลทางด้านการเกษตร ส่วนทางภาคใต้ฝั่งตะวันตกจะมีปริมาณและการกระจายของฝนน้อยกว่าทางภาคใต้ฝั่งตะวันออก อนึ่งในช่วงที่มรสุมตะวันออกเฉียงเหนือมีกำลังแรงคลื่นลมบริเวณอ่าวไทย จะมีกำลังแรงขึ้น ชาวเรือและชาวประมงควรเพิ่มความระมัดระวังในการเดินเรือ และเรือเล็กควรงดออกจากฝั่ง โดยเฉพาะในช่วงที่ทะเลมีคลื่นจัด โดยติดตามข่าวพยากรณ์อากาศ พยากรณ์อากาศเกษตร และประกาศกรมอุตุนิยมวิทยา จากกรมอุตุนิยมวิทยาอย่างใกล้ชิด

สภาวะอากาศที่มีผลกระทบต่อสัตว์เลี้ยงและสัตว์น้ำในช่วงฤดูหนาว

สำหรับเกษตรกรที่เลี้ยงสัตว์ในช่วงฤดูหนาว ในระยะต้นฤดูสภาพอากาศจะแปรปรวน โดยมีอากาศหนาวเย็นเป็นช่วงๆ เกษตรกรควรควบคุมอุณหภูมิภายในโรงเรือนเลี้ยงสัตว์อย่าให้เปลี่ยนแปลงรวดเร็ว เพื่อป้องกันสัตว์เลี้ยงปรับตัวไม่ทัน อ่อนแอและเป็นโรคได้ง่าย ดังนั้นจึงควรควรหมั่นสังเกตสัตว์เลี้ยง หากพบตัวที่เป็นโรคควรรีบแยกออกจากกลุ่มและทำการรักษา เพื่อไม่ให้เชื้อโรคแพร่ไปยังตัวอื่นๆ และควรหลีกเลี่ยงการสัมผัสกับสัตว์ที่ป่วยและสารคัดหลั่งจากสัตว์โดยตรง หากมีความจำเป็นต้องสัมผัสกับสัตว์เลี้ยงควรสวมถุงมืออย่างทุกครั้ง รวมทั้งสวมเสื้อผ้าให้มิดชิด เพื่อป้องกันเชื้อโรคเข้าสู่ร่างกาย สำหรับในช่วงที่บริเวณความกดอากาศสูงแผ่ลงมาปกคลุมบริเวณประเทศไทยตอนบนทำให้มีลมแรง เกษตรกรควรทำแผงกำบังลมหนาวให้กับสัตว์เลี้ยง เพื่อป้องกันลมโกรกโรงเรือนจนทำให้สัตว์เลี้ยงหนาวเย็น จนอ่อนแอและเป็นโรคได้ง่าย นอกจากนี้ไม่ควรปล่อยให้สัตว์เลี้ยงอยู่กลางแจ้งในตอนกลางวัน เพราะจะทำให้สัตว์หนาวเย็น และตัวที่ไม่แข็งแรงอาจตายได้ โดยเฉพาะในช่วงที่บริเวณความกดอากาศสูงจากประเทศจีนที่มีกำลังแรงแผ่ลงมาปกคลุมหรือในช่วงที่คลื่นกระแสลมตะวันตกจากประเทศเมียนมาเคลื่อนเข้าปกคลุม ซึ่งจะทำให้อุณหภูมิต่ำสุดลดต่ำลงมาก สำหรับในบางช่วงอาจมีฝนฟ้าคะนองโดยเฉพาะในระยะแรกที่บริเวณความกดอากาศสูงแผ่ลงมาปกคลุมพื้นที่ เกษตรกรไม่ควรปล่อยให้สัตว์เลี้ยงอยู่ในที่โล่งแจ้งขณะฟ้าคะนอง เพราะอาจทำให้สัตว์เลี้ยงได้รับอันตรายได้ ต่อจากนั้นอุณหภูมิจะลดลง เกษตรกรควรเพิ่มความอบอุ่นภายในโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ เพื่อป้องกันสัตว์เลี้ยงหนาวเย็น โดยเฉพาะสัตว์ที่ยังเล็กจะมีภูมิต้านทานต่ำกว่าสัตว์ที่โตเต็มวัย รวมทั้งควรระวังและป้องกันการเกิดอหิวาต์ในพื้นที่เลี้ยงสัตว์เอาไว้ด้วย เนื่องจากในช่วงฤดูหนาวสภาพอากาศจะแห้งและในบางช่วงอาจมีลมแรง ซึ่งจะทำให้ไฟลุกลามได้ง่าย สำหรับภาคใต้ในช่วงที่มรสุมตะวันออกเฉียงเหนือมีกำลังแรง หรือร่องความกดอากาศต่ำพาดผ่านทำให้ภาคใต้ฝั่งตะวันออกมีฝนตกชุก เกษตรกรไม่ควรปล่อยให้สัตว์เลี้ยงอยู่ในที่ชื้นแฉะเป็นเวลานาน เพราะจะทำให้สัตว์เลี้ยงอ่อนแอและเป็นโรคได้ง่าย

ส่วนผู้ที่เลี้ยงสัตว์น้ำในช่วงฤดูหนาว โดยเฉพาะเกษตรกรที่เลี้ยงสัตว์น้ำในบ่อเลี้ยง ในช่วงที่อุณหภูมิลดลง เกษตรกรควรลดปริมาณอาหาร เนื่องจากอุณหภูมิที่ต่ำลงจะทำให้สัตว์น้ำกินอาหารได้น้อย อาหารที่เหลือจะทำให้ น้ำเน่าเสีย สัตว์น้ำที่อาศัยอยู่ในน้ำจะอ่อนแอและเป็นโรคได้ง่าย เนื่องจากในช่วงฤดูหนาวโดยทั่วไปสัตว์น้ำจะกินอาหารได้น้อยกว่าปกติทำให้สัตว์น้ำเจริญเติบโตได้ช้า ดังนั้น เกษตรกรควรให้อาหารสัตว์น้ำในช่วงสาย หรือในช่วงที่อุณหภูมิสูงขึ้น ก็จะทำให้สัตว์น้ำกินอาหารได้มากขึ้น ทำให้สัตว์น้ำเจริญเติบโตได้ดีขึ้น สำหรับในบางช่วงอาจมีฝนฟ้าคะนอง เกษตรกรไม่ควรปล่อยให้ น้ำฝนที่ตกบนดินไหลลงสู่บ่อเลี้ยง เพราะอาจทำให้สภาพน้ำเปลี่ยน สัตว์น้ำปรับตัวไม่ทันอ่อนแอและเป็นโรคได้ง่าย และหลังจากฝนตกใหม่ๆ เกษตรกรควรเปิดเครื่องตีน้ำ เพื่อป้องกันน้ำในระดับบนและน้ำในระดับที่ลึกลงไปแยกชั้น และการเปิดเครื่องตีน้ำจะเป็นการเพิ่มออกซิเจนให้กับน้ำ ส่วนในช่วงฤดูหนาวปริมาณน้ำระเหยจะมีมาก ซึ่งอาจทำให้สภาพน้ำเปลี่ยน เกษตรกรควรดูแลสภาพน้ำให้เหมาะสมกับชนิดของสัตว์น้ำที่เลี้ยง หากสภาพน้ำไม่เหมาะสมอาจทำให้สัตว์น้ำจะเกิดการเจริญเติบโต นอกจากนี้ควรดูแลปริมาณน้ำให้เหมาะสมกับจำนวนสัตว์น้ำที่เลี้ยงหากปริมาณน้ำมีน้อยจะทำให้สัตว์น้ำอยู่อย่างแออัด ส่งผลให้อ่อนแอและเป็นโรคได้ง่าย สำหรับในช่วงที่มรสุมตะวันออกเฉียงเหนือมีกำลังแรง คลื่นลมบริเวณอ่าวไทยจะมีกำลังแรงขึ้น ผู้ที่เลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งควรระวังและป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น หากสัตว์น้ำที่เลี้ยงไว้โตได้ขนาดควรทยอยกับขายไปก่อนบางส่วน เพื่อลดอัตราเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น และควรติดตามพยากรณ์อากาศ พยากรณ์อากาศเกษตร และประกาศกรมอุตุนิยมวิทยา จากกรมอุตุนิยมวิทยาอย่างใกล้ชิด

สถานะอากาศที่มีผลกระทบต่อไม้ผลในช่วงฤดูหนาว

สำหรับบริเวณประเทศไทยตอนบนในช่วงฤดูหนาวปริมาณและการกระจายของฝนจะลดลง เกษตรกรควรวางแผนการใช้น้ำที่เก็บกักไว้ให้มีประสิทธิภาพ เพื่อจะได้มีน้ำใช้ทางด้านการเกษตรในช่วงที่มีฝนตกน้อย เนื่องจากฝนที่ลดลงอย่างชัดเจนในระยะต้นฤดูหนาวประกอบกับอุณหภูมิต่ำสุดที่ยังลดลงไม่มากไม่มากนัก เกษตรกรควรระวังและป้องกันการระบาดของศัตรูพืชจำพวกหนอน ซึ่งจะกัดกินส่วนที่อ่อนของพืช ทำให้ต้นพืชชะงักการเจริญเติบโต การผลิดอกออกผลลดลง อนึ่งในช่วงฤดูหนาวสภาพอากาศจะแห้ง เกษตรกรควรระวังและป้องกันการระบาดของศัตรูพืชจำพวกปากดูด เช่น เพลี้ยและไรชนิดต่างๆ ซึ่งตัวอ่อนและตัวเต็มวัยจะดูดกินน้ำเลี้ยงจากต้นพืช ทำให้ต้นพืชทรุดโทรม ผลผลิตลดลง และด้อยคุณภาพ หากพืชอยู่ในระยะแตกตาดอกจะทำให้ตาดอกเหี่ยวแห้ง อัตราการติดผลลดลง และผลผลิตอาจด้อยคุณภาพ ส่วนไม้ผลที่ออกดอกในช่วงฤดูหนาว เช่น ลำไยและลิ้นจี่ เป็นต้น เกษตรกรควรกำจัดวัชพืชในสวนและบริเวณโคนต้นพืชให้โล่งเตียน เพื่อไม่ให้วัชพืชแย่งน้ำและธาตุอาหารจากต้นไม้ผลที่ปลูก และไม่ให้เป็นที่อาศัยหลบซ่อนของโรคและศัตรูพืช เนื่องจากศัตรูพืชบางชนิดสามารถอาศัยวัชพืชในการเจริญเติบโตในบางช่วงชีวิต และการกำจัดวัชพืชบริเวณโคนต้นพืชให้โล่งเตียนทำให้ดินบริเวณโคนต้นพืชแห้ง เป็นการกระตุ้นให้ต้นพืชแตกตาดอกได้ดี และในระยะที่พืชเตรียมแตกตาดอก เกษตรกรควรรดน้ำและเมื่อสภาพอากาศมีความเหมาะสม โดยอุณหภูมิต่ำสุดลดลงจนทำให้มีสภาพอากาศหนาวเย็นและยาวนานพอเพียงก็จะทำให้พืชดังกล่าวแตกตาดอกได้ และเมื่อเกษตรกรเห็นดอกชัดเจนและเพียงพอแล้ว จึงค่อยให้น้ำโดยให้ในปริมาณที่น้อยก่อนแล้วค่อยเพิ่มปริมาณขึ้น สำหรับในบางช่วงอาจมีฝนฟ้าคะนองและลมกระโชกแรง โดยเฉพาะในช่วงที่บริเวณความกดอากาศสูงแผ่ลงมาปกคลุมในระยะแรก เกษตรกรควรผูกยึดและค้ำยันกิ่งและลำต้นของไม้ผลให้แข็งแรง เพื่อป้องกันกิ่งหักและลำต้นโค่นล้ม เมื่อมีลมแรง สำหรับในช่วงที่บริเวณความกดอากาศสูงมีกำลังอ่อนลง หรือในระยะปลายฤดูหนาว จะมีหมอกกับหมอกหนาในบางพื้นที่ ชาวสวนมะม่วงควรระวังและป้องกันโรคราดำซึ่งจะทำให้การติดผลลดลง หากพบโรคราดำแล้ว เกษตรกรควรฉีดพ่นด้วยน้ำบริเวณใบและช่อดอกก็จะช่วยลดการระบาดของโรคราดำลงไปได้แต่ไม่ควรฉีดน้ำแรงเกินไปเพราะจะทำให้ช่อดอกชำรุดติดผลลดลง

ส่วนภาคใต้ในช่วงฤดูมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคใต้ฝั่งตะวันออกซึ่งเป็นด้านรับลมมรสุมดังกล่าวจะมีปริมาณและการกระจายของฝนมากกว่าทางภาคใต้ฝั่งตะวันตกกับมีฝนตกหนักได้บางพื้นที่ โดยเฉพาะบริเวณที่ร่องความกดอากาศพาดผ่านและร่องความกดอากาศดังกล่าวมีกำลังแรงหรือในช่วงที่มรสุมตะวันออกเฉียงเหนือมีกำลังแรง อาจทำให้ภาคใต้ฝั่งตะวันออกมีฝนตกหนักถึงหนักมากได้ เกษตรกรควรขุดลอกคูคลองและดูแลทางระบายน้ำที่ออกจากพื้นที่เพาะปลูก อย่าให้ดินเงินติดขัด น้ำสามารถระบายได้สะดวก เพื่อป้องกันน้ำเอ่อล้นเข้าท่วมพื้นที่สวนผลไม้ สำหรับในช่วงที่มีฝนตกติดต่อกันทำให้ดินและอากาศมีความชื้นสูง เกษตรกรควรระวังและป้องกันการระบาดของโรคพืชที่เกิดจากเชื้อรา เช่น โรครากเน่าโคนเน่า ในไม้ผล โรคใบติดในทุเรียน และโรคราสีชมพูในลองกอง เป็นต้น โดยดูแลสภาพสวนให้โปร่งอากาศถ่ายเทได้สะดวก เพื่อลดความชื้นสะสมภายในบริเวณสวน ส่วนไม้ผลที่อยู่ในระยะเจริญเติบโต ชาวสวนควรตัดแต่งกิ่งให้ทรงพุ่มโปร่งแสงแดดส่องได้ทั่วถึง ป้องกันโรคพืชที่เกิดจากเชื้อรา นอกจากนี้พื้นที่การเกษตรที่อยู่ในที่ลุ่ม เกษตรกรไม่ควรปล่อยให้น้ำท่วมขังบริเวณพื้นที่เพาะปลูกและโคนต้นไม้ผลเป็นเวลานาน เพราะจะทำให้รากพืชขาดอากาศต้นพืชตายได้ สำหรับในระยะปลายฤดูมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ปริมาณและการกระจายของฝนจะลดลง โดยเริ่มจากทางตอนบนของภาคใต้ฝั่งตะวันออก เกษตรกรควรกักเก็บน้ำเอาไว้ใช้ทางด้านการเกษตร เพื่อจะได้มีน้ำใช้ในช่วงฤดูร้อน

สภาวะอากาศที่มีผลกระทบต่อกาแฟและยางพาราในช่วงฤดูหนาว

สำหรับเกษตรกรที่ปลูกกาแฟ ในฤดูหนาวปริมาณและการกระจายของฝนจะลดลง เกษตรกรควรวางแผนการใช้น้ำที่เก็บกักไว้ให้มีประสิทธิภาพ เพื่อจะได้มีน้ำใช้ทางการเกษตรในช่วงที่มีฝนตกน้อย ส่วนในช่วงต้นฤดูความชื้นในดินมีสูง เนื่องจากเป็นช่วงที่เพิ่งผ่านฤดูฝน วัชพืชต่างๆจะเจริญเติบโตได้ดี เกษตรกรควรกำจัดวัชพืชในแปลงปลูก เพื่อไม่ให้แย่งน้ำและธาตุอาหารจากต้นกาแฟ และเป็นการตัดวงจรชีวิตของโรคและศัตรูพืชได้ เนื่องจากโรคและศัตรูพืชบางชนิดสามารถเจริญเติบโตได้ในวัชพืช นอกจากนี้ควรตัดแต่งกิ่งเพื่อลดการระบาดของโรคและแมลง โดยเฉพาะแต่งกิ่งแขนง หรือกิ่งกระโดง เนื่องจากในช่วงฤดูฝนที่ผ่านมากิ่งดังกล่าวจะมีจำนวนมาก และจะแย่งธาตุอาหารจากต้นกาแฟ ทำให้ต้นเจริญเติบโตได้ไม่เต็มที่ ส่งผลให้ผลผลิตลดลงได้ รวมทั้งควรตัดแต่งกิ่งที่ไม่สมบูรณ์ กิ่งที่มีสภาพเสื่อมโทรมเนื่องจากการให้ผลผลิตมานาน และควรเก็บกวาดใบ กิ่งที่ถูกตัด ตลอดจนส่วนของพืชที่เป็นโรคหรือศัตรูพืชทำลายไปกำจัด โดยเผาหรือฝังให้ลึก ไม่ควรกองสุมไว้ในบริเวณสวน เพราะจะเป็นแหล่งสะสมของเชื้อโรคและศัตรูพืช นอกจากนี้ควรระวังและป้องกันการระบาดของศัตรูพืชจำพวกหนอน ซึ่งจะกัดกินส่วนที่อ่อนของพืชทำให้ต้นพืชชะงักการเจริญเติบโต ผลผลิตลดลงและด้อยคุณภาพ หรืออาจทำให้ต้นพืชตายได้ เนื่องจากในช่วงฤดูหนาวสภาพอากาศจะแห้ง เกษตรกรควรระวังและป้องกันการระบาดของศัตรูพืชจำพวกปากดูด โดยเฉพาะเพลี้ยต่างๆ ซึ่งตัวอ่อนและตัวเต็มวัยจะดูดกินน้ำเลี้ยงจากต้นพืช ทำให้ต้นพืชทรุดโทรม ส่งผลต่อการผลิดอกออกผล นอกจากนี้ควรคลุมบริเวณโคนต้นด้วยวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร เช่น ฟางข้าว ใบไม้ และหญ้าแห้ง เป็นต้น เพื่อลดการระเหยของน้ำบริเวณหน้าดิน รักษาความชื้นภายในดิน และรักษาอุณหภูมิดิน แต่ไม่ควรคลุมชิดบริเวณโคนต้นพืชจนเกินไปเพราะอาจทำให้โรคและศัตรูพืชลุกลามจากวัสดุที่คลุม ดินบริเวณโคนต้นพืชมาสู่ต้นพืชได้

ส่วนผู้ที่ปลูกยางพาราบริเวณประเทศไทยตอนบน ในช่วงฤดูหนาวสภาพอากาศจะแห้ง และในบางช่วงจะมีลมแรง เกษตรกรควรระวังและป้องกันอัคคีภัย โดยทำแนวกันไฟรอบพื้นที่เพาะปลูก และโรงเก็บพืชผลทางการเกษตร รวมทั้งหลีกเลี่ยงการจุดไฟในพื้นที่เพาะปลูก หากมีความจำเป็นต้องจุดไฟควรดับให้สนิททุกครั้งหลังเลิกใช้งาน เพื่อป้องกันไฟลุกลามจนกลายเป็นอัคคีภัย สำหรับทางภาคใต้จะเป็นช่วงฤดูฝนในช่วงที่มีฝนตกติดต่อกันทำให้ดินและอากาศมีความชื้นสูง เกษตรกรควรดูแลสวนยางพาราให้โปร่งอากาศถ่ายเทได้สะดวก เพื่อลดความชื้นสะสมภายในสวนป้องกันโรคพืชที่เกิดจากเชื้อรา เช่น โรคใบยางร่วงลูกยางเน่า โรคหน้ากริดยาง และโรคราสีชมพู เป็นต้น และไม่ควรกริดยางแบบหักโหมในช่วงฤดูฝน นอกจากนี้ควรหมั่นกำจัดวัชพืชเนื่องจากในช่วงฤดูฝนวัชพืชต่างๆจะเจริญเติบโตได้ดี ชาวสวนยางพาราควรหมั่นกำจัดวัชพืชในสวนยางให้โล่งเตียน เพื่อลดความชื้นและลดความรุนแรงของโรคที่เกิดจากเชื้อรา รวมทั้งไม่ให้แย่งธาตุอาหารจากต้นยางพาราที่ปลูก และทำให้บริเวณสวนไม่ให้อับชื้นจนเป็นแหล่งสะสมของโรค โดยเฉพาะที่เกิดจากเชื้อไฟทอปทริชา ซึ่งมีกระบาดในช่วงฤดูฝน สำหรับในบางช่วงอาจมีฝนตกหนักติดต่อกันซึ่งจะทำให้เกิดน้ำท่วม โดยเฉพาะสวนยางพาราที่อยู่ในที่ลุ่ม เกษตรกรควรระบายน้ำออกจากพื้นที่เพาะปลูกอย่าให้น้ำขังในแปลงปลูกยางพาราเป็นเวลานาน เพราะจะทำให้รากพืชเน่า ต้นพืชตายได้ และหากตรวจพบต้นที่เป็นโรคควรรีบรักษาไม่ควรปล่อยทิ้งไว้เพราะอาจทำให้เชื้อโรคลุกลามไปยังต้นอื่นๆได้

สภาวะอากาศที่มีผลกระทบต่อพืชไร่ ไม้ดอก และพืชผักในช่วงฤดูหนาว

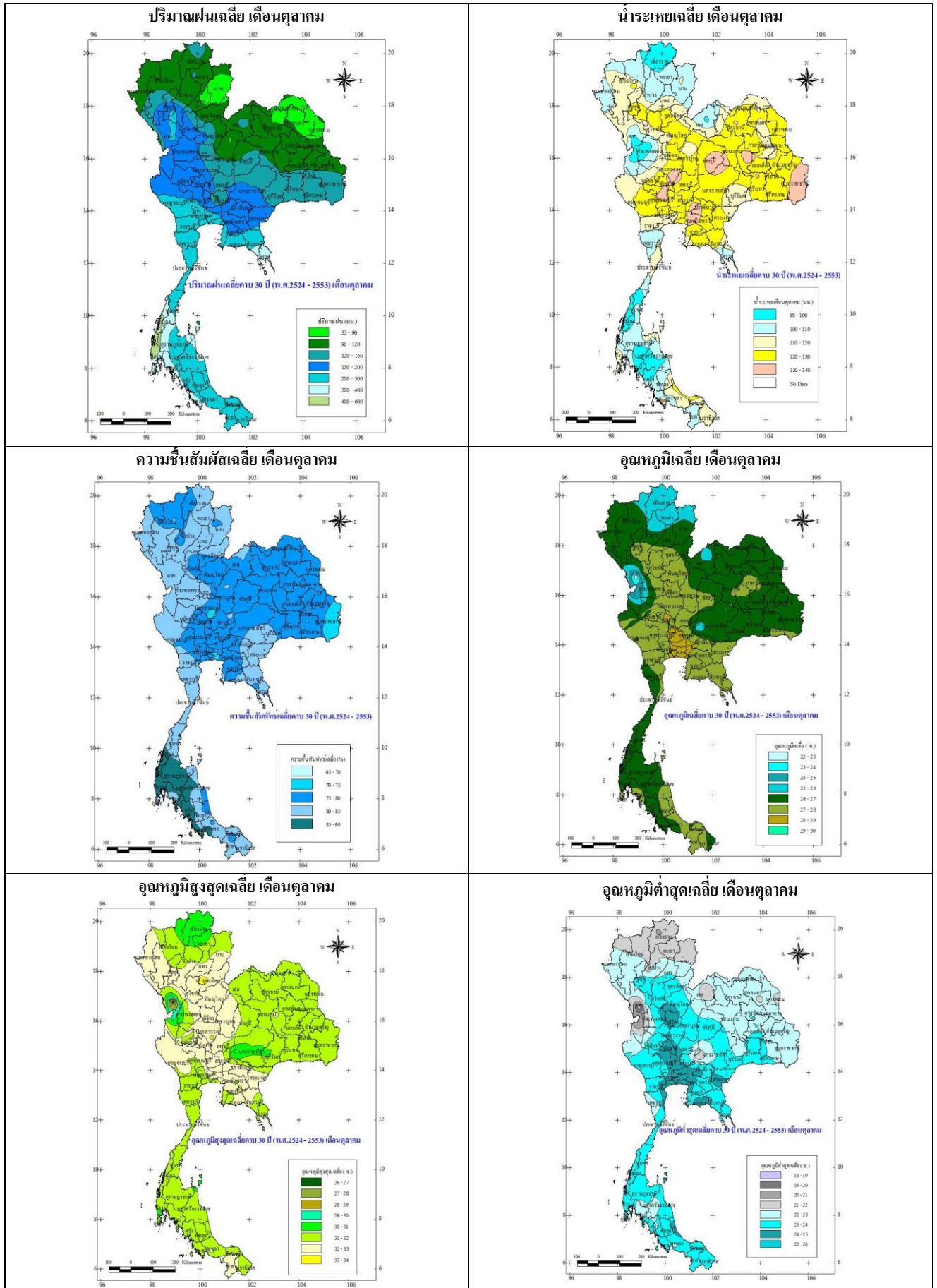
ในช่วงฤดูหนาว บริเวณความกดอากาศสูงจะแผ่ลงมาปกคลุมบริเวณประเทศไทยตอนบนทำให้บริเวณดังกล่าวมีอุณหภูมิลดลงและมีอากาศแห้ง ปริมาณและการกระจายของฝนลดลง โดยในช่วงต้นฤดู เกษตรกรควรระวังและป้องกันการระบาดของศัตรูพืชจำพวกหนอน ในพืชไร่ ไม้ดอก และพืชผักต่างๆ ซึ่งศัตรูพืชดังกล่าวจะกัดกินส่วนที่อ่อนของพืช เช่น ใบอ่อนและยอดอ่อน ทำให้ต้นพืชชะงักการเจริญเติบโต สำหรับความชื้นในดินยังคงมีอยู่ วัชพืชต่างๆจะเจริญเติบโตได้ดี เกษตรกรควรกำจัดวัชพืชในแปลงปลูก เพื่อไม่ให้แย่งน้ำและธาตุอาหารจากพืชไร่ ไม้ดอก และพืชผัก ที่ปลูก รวมทั้งไม่ให้เป็นที่อาศัยหลบซ่อนของโรคและศัตรูพืช เนื่องจาก โรคและศัตรูพืชบางชนิดสามารถเจริญเติบโตได้ในวัชพืช สำหรับสภาพอากาศที่แห้งในช่วงฤดูหนาวโดยเฉพาะพื้นที่ซึ่งอุณหภูมิเฉลี่ยสูงกว่า 20 องศาเซลเซียส เกษตรกรควรระวังและป้องกันการระบาดของศัตรูพืชจำพวกปากดูด เช่น เพลี้ยและไรชนิดต่างๆ ซึ่งตัวอ่อนและตัวเต็มวัยจะดูดกินน้ำเลี้ยงจากต้นพืชทำให้ต้นพืชทรุดโทรม ผลผลิตลดลง และด้วยคุณภาพ ส่วนในระยะที่บริเวณความกดอากาศสูงแผ่ลงมาปกคลุมหรือในช่วงที่คลื่นกระแสลมฝ่ายตะวันตกเคลื่อนเข้าปกคลุมประเทศไทย ทำให้มีอุณหภูมิลดลง โดยเฉพาะบริเวณเทือกเขาและยอดดอยจะมีอากาศหนาวถึงหนาวจัด อาจจะมีน้ำค้างแข็งได้ในบางพื้นที่ เกษตรกรควรระวังและป้องกันความเสียหายที่จะเกิดกับพืชผลทางการเกษตร โดยหลีกเลี่ยงการให้น้ำพืชอย่างเต็มที่ ในช่วงเย็น เนื่องจากเมื่อเกิดสภาวะน้ำค้างแข็งในตอนกลางคืน อาจทำให้ท่อลำเลียงน้ำของพืชเสียหาย นอกจากนี้ควรคลุมดินบริเวณแปลงปลูกพืช และโคนต้นพืชด้วยวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรที่มีสีเข้ม เพื่อรักษาอุณหภูมิดิน และลดการระเหยของน้ำบริเวณผิวดิน รักษาความชื้นภายในดิน ส่วนในบางช่วงอาจมีหมอกและน้ำค้าง โดยเฉพาะในช่วงที่บริเวณความกดอากาศสูงที่ปกคลุมพื้นที่ได้อ่อนกำลังลง หรือในช่วงปลายฤดูหนาว เกษตรกรควรระวังและป้องกันการระบาดของโรคพืชที่เกิดจากเชื้อรา เช่น โรคราน้ำค้าง และโรคราแป้ง เป็นต้น ซึ่งจะทำให้พืชไร่ ไม้ดอก และพืชผักต่างๆ เสียหาย ผลผลิตลดลงและด้วยคุณภาพได้ สำหรับบางพื้นที่ปริมาณน้ำในดินอาจลดลง จนไม่เพียงพอกับความต้องการของพืช เกษตรกรจึงควรดูแลให้น้ำแก่พืชอย่างเพียงพอ เพราะหากพืชได้รับน้ำไม่เพียงพอจะทำให้ต้นพืชชะงักการเจริญเติบโตผลผลิตลดลง และด้วยคุณภาพ โดยเฉพาะในช่วงที่พืชอยู่ในระยะผลิดอกออกผลจะเป็นช่วงที่พืชต้องการน้ำมากกว่าระยะอื่นๆ ถ้าพืชขาดน้ำจะทำให้สูญเสียผลผลิตโดยสิ้นเชิง นอกจากนี้ เกษตรกรควรวางแผนการใช้น้ำให้มีประสิทธิภาพ เพื่อจะได้มีน้ำใช้ทางด้านการเกษตรในช่วงแล้ง เนื่องจากระยะต่อไปจะเป็นฤดูฤดูร้อน ปริมาณและการกระจายของฝนจะมีน้อย เกษตรกรควรมีการวางแผนการเพาะปลูกให้เหมาะสมกับสภาพภูมิอากาศในแต่ละภูมิภาค เพื่อเป็นการลดต้นทุนการผลิต และเกิดความเสียหายจากผลกระทบต่างๆน้อยลง

สำหรับทางภาคใต้ในช่วงมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือบริเวณภาคใต้ฝั่งตะวันออกจะมีปริมาณและการกระจายของฝนมากกว่าทางฝั่งตะวันตกก็จะมีฝนตกหนักบางพื้นที่ เกษตรกรจึงควรดูแลระบบระบายน้ำในพื้นที่เพาะปลูกให้มีประสิทธิภาพ ขุดลอกคูคลองระบายน้ำอย่าให้ดินเลนและดินขุด น้ำไหลได้สะดวก และในช่วงที่มีฝนตกติดต่อกันทำให้ดินและอากาศมีความชื้นสูง เหมาะแก่การระบาดของโรคพืชที่เกิดจากเชื้อรา เกษตรกรควรดูแลพื้นที่เพาะปลูกให้โปร่งอากาศถ่ายเทได้สะดวก แสงแดดส่องได้ทั่วถึง เพื่อลดความชื้นสะสมภายในพื้นที่เพาะปลูก ป้องกันโรคที่เกิดจากเชื้อราได้

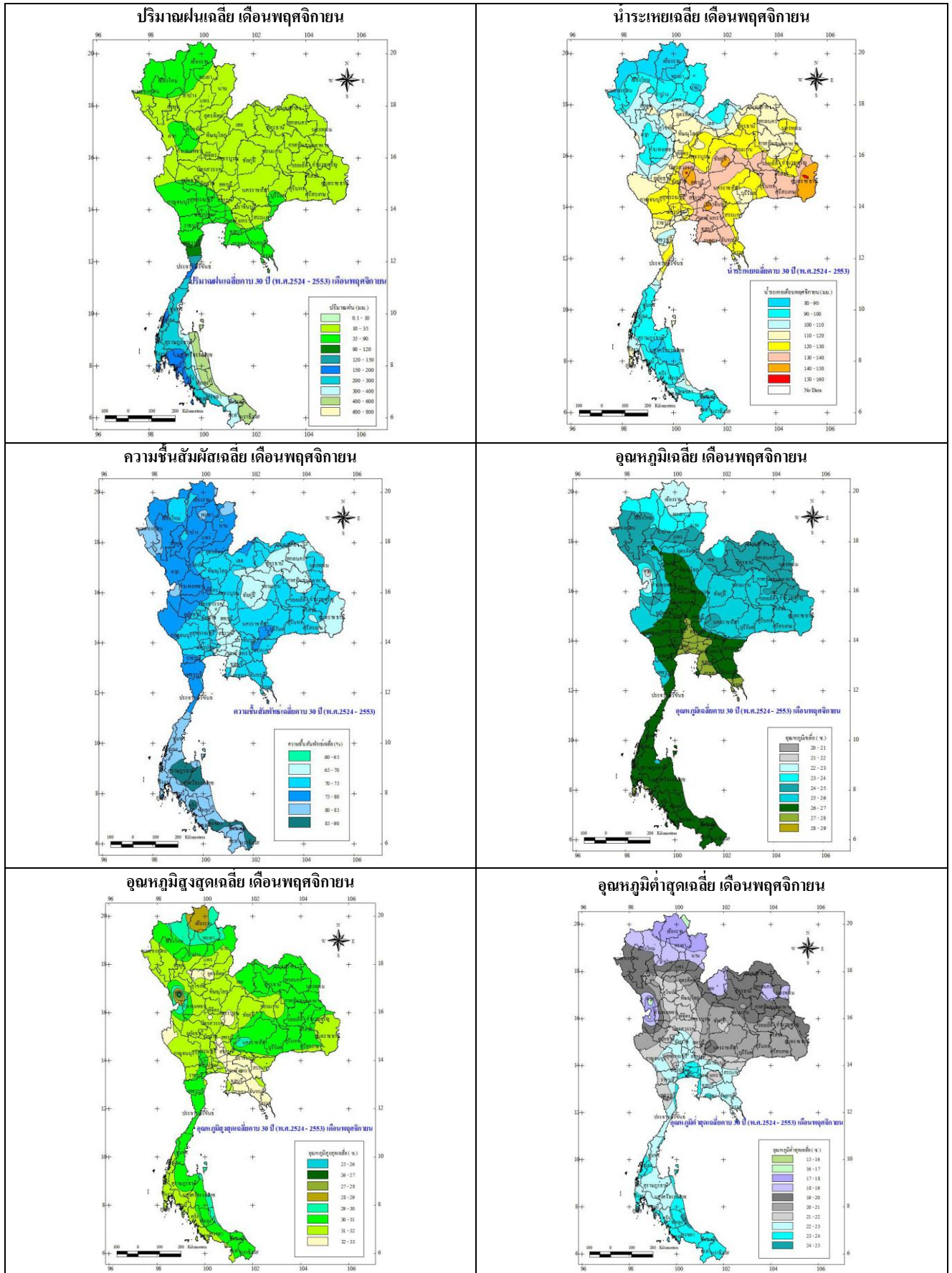
สภาวะอากาศที่มีผลกระทบต่อข้าวนาปีในช่วงฤดูหนาว

สำหรับในช่วงฤดูหนาว ข้าวนาปีจะอยู่ในระยะออกรวงถึงเก็บเกี่ยว โดยในระยะต้นฤดูปริมาณและการกระจายของฝนลดลง เกษตรกรควรระวังและป้องกันการระบาดของศัตรูพืชจำพวกหนอน โดยเฉพาะหนอนกระทู้คอรวงหรือหนอนกระทู้ควายพระอินทร์ ซึ่งมีระบาดในพื้นที่ซึ่งมีน้ำท่วมและหลังจากน้ำลด พอดันข้าวออกรวงก็จะเกิดการระบาดของหนอนดังกล่าว โดยเฉพาะในเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนธันวาคม ซึ่งเป็นช่วงที่ข้าวใกล้จะถูกเก็บเกี่ยว ซึ่งหนอนจะซ่อนตัวตามกอหญ้าและโคนต้นข้าวในตอนกลางวัน และจะออกหากินในตอนกลางคืน ทำให้ข้าวเสียหาย ผลผลิตลดลงและด้อยคุณภาพ ซึ่งหนอนชนิดนี้มีศัตรูธรรมชาติ ได้แก่ นก เป็ด ไก่ คางคก กบ และสัตว์เลื้อยคลานต่างๆ สำหรับเกษตรกรที่ต้องการปลูกข้าวนาปีไม่ควรปลูกในช่วงต้นฤดูหนาว เนื่องจากในช่วงเวลาที่ข้าวตั้งท้องและออกรวงจะตรงกับช่วงที่มีอากาศที่หนาวเย็นทำให้ข้าวเกิดการกระทบหนาว ส่งผลให้ข้าวผลิดอกออกผลลดลง ทำให้ให้ผลผลิตลดลงและด้อยคุณภาพ ประกอบกับในช่วงฤดูหนาวปริมาณและการกระจายของฝนจะมีน้อยสภาพอากาศค่อนข้างแห้ง เกษตรกรควรระวังและป้องกันการระบาดของศัตรูพืชจำพวกปากดูด เช่น เพลี้ยและไรต่างๆ ซึ่งศัตรูพืชดังกล่าวจะดูดกินน้ำเลี้ยงจากต้นข้าวทำให้ต้นข้าวชะงักการเจริญเติบโต ผลผลิตลดลง และด้อยคุณภาพ โดยเฉพาะเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลซึ่งตัวอ่อนและตัวเต็มวัยจะดูดกินน้ำเลี้ยงจากต้นข้าว และเพลี้ยดังกล่าวยังเป็นพาหะนำโรคใบหงิกหรือโรคจู๋มาสู่ต้นข้าวด้วย ดังนั้นชาวนาที่จะปลูกข้าวจึงควรเลื่อนเวลาออกไปประมาณต้นเดือนธันวาคม ซึ่งจะเป็นระยะที่มีความเสี่ยงต่อข้าวกระทบหนาวน้อยลง สำหรับในช่วงต้นฤดูหนาว ความชื้นภายในดินยังคงมีอยู่ วัชพืชต่างๆ เช่น ข้าวป่า ข้าวนก หญ้าไซ หญ้าแดง และหญ้าชันกาด เป็นต้น จะเจริญเติบโตได้ดี ชาวนาควรกำจัดวัชพืช รอบๆ แปลงนา เพื่อไม่ให้แหล่งอาศัยหลบซ่อนของโรคและศัตรูพืช เนื่องจากโรคและศัตรูพืชบางชนิดสามารถเจริญเติบโตในวัชพืชในบางช่วงชีวิต รวมทั้งการอนุรักษ์ ศัตรูธรรมชาติของศัตรูพืช เช่น แมลงปอ แมงมุม ผีเสื้อ แมลงผู้ ตัวห้ำ และตัวเบียนต่างๆ เป็นต้น รวมทั้งสัตว์น้ำต่างๆ เช่น กบ เขียด และปลา เป็นต้น เพื่อช่วยกำจัดศัตรูพืชตามธรรมชาติในแปลงนา

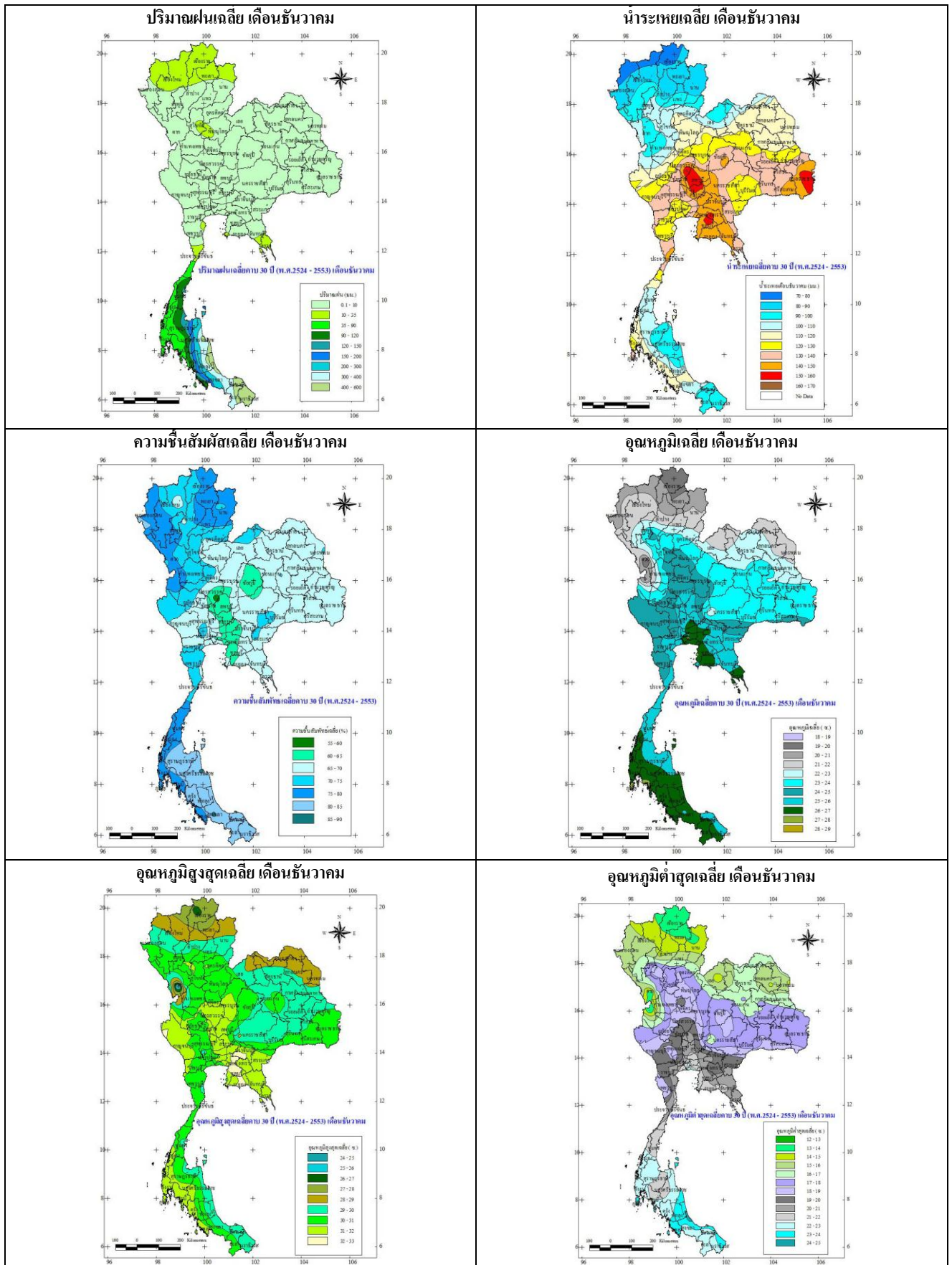
เดือนตุลาคม

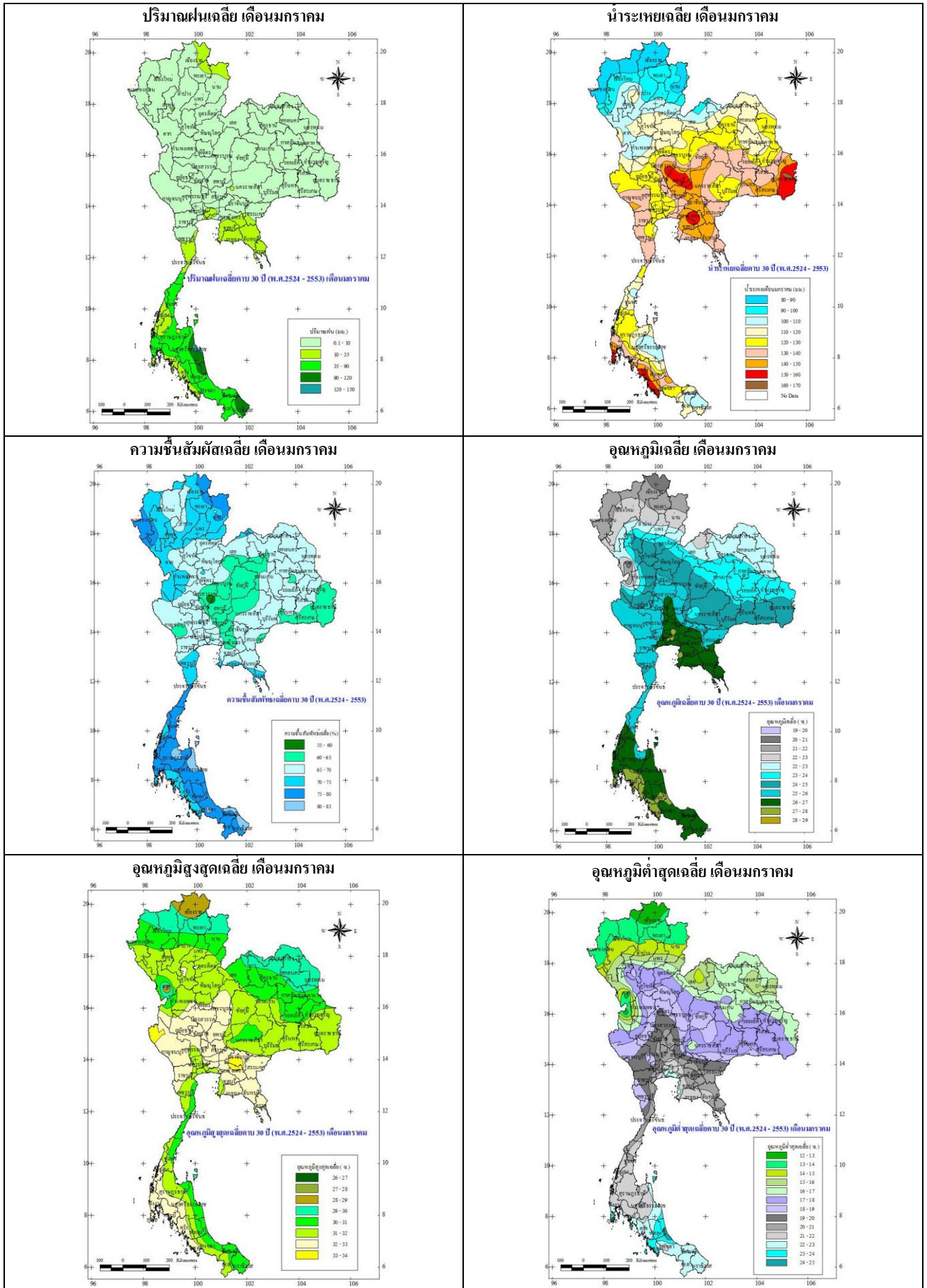
เดือนพฤศจิกายน

เดือนธันวาคม

เดือนมกราคม

เดือนกุมภาพันธ์

